

РЕШЕНИЕ

№ 764

гр. София, 08.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 26.01.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **157** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.84, ал.1 във вр.с чл.70, ал.1 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) и чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Б. С. М. Л., гражданка на К. д`И., [дата на раждане], ЛНЧ: [ЕГН], срещу Решение № УП-ОК-40/23.12.2022 г., издадено от интервюиращ орган при Държавната агенция за бежанците (ДАБ), с което е отхвърлена като явно неоснователна молбата на оспорващата за предоставяне на международна закрила, подадена с вх.№ 105450-12197/29.11.2022 г.

Подателката на жалбата счита, че оспореният акт е незаконосъобразен, като постановен при съществено нарушение на административно-производствените правила, в противоречие с материалноправните разпоредби и в несъответствие с целта на закона. Излага доводи, че административният орган не е разгледал в цялост бежанската ѝ история, сочещи, че би била изложена на риск в страната си на произход. В с.з. жалбоподателката се явява лично и с процесуалния си представител адв.С., назначен по реда на Закона за правната помощ, който поддържа жалбата и моли Съда да я уважи по изложените в нея съображения. Жалбоподателката лично моли Съда да ѝ се предостави статут на бежанец, тъй като не може да се върне в страната си, там животът ѝ е в опасност.

Ответникът – Интервюиращ орган в ДАБ при МС, в с.з. чрез юк.П. оспорва жалбата, моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна.

Представителят на СГП намира жалбата за неоснователна.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

От данните, съдържащи се в приетата като доказателства по делото административна преписка се установява, че жалбоподателката е гражданка на К. д`И., [дата на раждане] в [населено място], К. д`И., народност – атие, вероизповедание – християнка-евангелист, неомъжена. Тъй като не е представила документи за самоличност, данните са установени от попълнена от нея декларация по реда на чл.30, ал.1, т.3 ЗУБ.

На 29.11.2022 г. жалбоподателката е подала молба пред ДАБ, с която е поискала закрила. Това искане е било възприето от интервюиращия орган като такова за предоставяне статут на бежанец и на хуманитарен статут. На 16.12.2022 г. е проведено интервю, по време на което чужденката е заявила, че е напуснала страната си по произход легално, като е отишла в Турция, за да разгледа страната и да проучи възможността да купува оттам стоки, които да продава в страната си. Качила се е на автобус, като се е легитимирила с паспорта на своята майка и френска карта за пребиваване пак на своята майка. На 15.11.2022 г. е била задържана на ГКПП-Е. при опит да влезе нелегално в България. Своите документи е изпратила обратно в К. д`И. по свои познати, занимаващи се с транспортни услуги, защото не е искала да има два комплекта документи при преминаването си през България. Искала е да отиде в Европа, защото е имала нужда от сигурност. Подала е молба за закрила в България, защото не е искала да се връща в страната си, в която цари несигурност и насилие. Споделила е, че през 2020 г. е била нападната и ограбена от банда, наричаща се „Микробите“. През м.август същата година е била изнасилена от човек, който е познавала много добре – той я е ухажвал, но тя го е отблъснала. Не е подала оплакване в полицията, защото не вярва на официалните власти, смята, че те не правят нищо за защита на жертвите от насилие, няма процедура за задържане на престъпниците. Насилникът ѝ я е заплашил с смъртта, ако го издаде. През м.май 2021 г. ѝ е направена гинекологична операция. За същата чуждата гражданка е посочила, че може да представи медицинска документация, но до приключване на административното производство не я е представила. Не е членувала в политически партии и организации, не е имала проблеми заради етническата си принадлежност или религията си. От м.октомври 2011 г. до м.април 2012 г. в страната ѝ е имало гражданска война, по време на която семейството ѝ е било принудено да напусне [населено място], където са живеели. В страната си е завършила двугодишно полувисше образование по специалността „Човешки ресурси и комуникации“. В България иска да има възможност да работи.

Данните от интервюто са дали основание на интервюиращия орган да постанови решение, с което е приел, че по отношение на Б. С. М. Л. не са налице основанията по чл.9, ал.1, ал.6, ал.8 и тези по чл.8, ал.1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец и на хуманитарен статут. Изложил е съображения в този смисъл, мотивирайки извода си за отхвърляне на молбата като явно неоснователна.

По делото са приети доказателствата, представени с административната преписка. Относно изискания от Съда доклад за актуалната обществено-политическа обстановка в К. д`И. ответникът в с.з. заяви, че дирекция „Международна дейност“ има нужда от поне две седмици, за да я изготви, но от същата дирекция е получила информация, че

няма съществена промяна в страната по произход на жалбоподателката от м.октомври до момента. В тази връзка Съдът намери, че доколкото в представената от ответника справка от дирекция „Международна дейност“ са налични данни за обстановката в К. д`И., и по-специално по т.2 „положение на жените и малолетните деца“ и т.3 „законодателство, имащо отношение към домашното насилие“, а същевременно няма съществена разлика в обстановката от месец октомври до момента, то не следва да се отлага делото и да се изисква нова справка.

По реда на чл.176 ГПК жалбоподателката даде изявление, че е дошла в Европа, спасявайки се от насилие в К. д`И.. Била е изнасилена през 2020 г., но не е подала жалба при властите, тъй като в страна ѝ за такива неща се подиграват. В резултат на това е имала гинекологични проблеми, като се е наложило да се подложи на операция. В България е дошла от Турция, влизането ѝ е било незаконно, но не е използвала трафикант. Сама се е качила на автобус, където е била задържана, ползвайки паспорта на майка си. Сподели, че има роднини във Франция, с които се чуват от време на време. Заяви, че ако остане тук, ще продължи образованието си, в В страната си е била студентка по „човешки ресурси и комуникации“-втора година. Иска да се интегрира тук. Относно медицинските документи за направената ѝ операция жалбоподателката сподели, че в административното производство същите са ѝ били изисквани, но тя не е успяла да ги представи навреме, за да може да бъдат ценени като доказателство. Заяви, че ако ѝ се даде време, може да ги представи. Процесуалният представител на жалбоподателката заяви, че не поддържа това искане. По същото Съдът намери, че поради ограниченията и кратките срокове за приключване на делото и тъй като не е ясно какво е предизвикало операцията, не следва да се изисква представянето им.

При така установеното от фактическа страна Съдът стигна до следните правни изводи:

Решение № № УП-ОК-40/23.12.2022 г. на интервюиращия орган е съобщено и връчено на жалбоподателката на 30.12.2022 г., в присъствието на преводач, а жалбата срещу това решение е подадена на 05.01.2023 г. и е процесуално допустима като подадена в срока по чл.84, ал.2 ЗУБ, от лице с правен интерес от оспорването.

Обжалваното решение е издадено от А. В., младши експерт в Регистрационно-приемателен център-С. на ДАБ, определен за интервюиращ орган със Заповед № РД05-302/13.04.2022 г. на Председателя на ДАБ. Актът е издаден в срока по чл.76б, ал.1 във вр.с ал.2 ЗУБ, следователно е налице темпорална компетентност на административния орган. Решението е издадено в изискуемата от закона форма, съдържа реквизитите на индивидуален административен акт по АПК, мотивирано е с фактическите и правни основания за недопускане на молбата. Решението съдържа предвидените в чл.59, ал.2 АПК задължителни реквизити, с означение на фактическите и правните основания за издаването му, т.е. то не е лишено от мотиви.

Не се установяват данни за нарушаване правата на жалбоподателката по чл.76в, ал.1 ЗУБ – липсват данни тя да е потърсила съдействие и помощ от страна на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците и на други правителствени или неправителствени организации (чл.23, ал. 1ЗУБ); да е поискала достъп до събраната информация, въз основа на която ще бъде взето решение (чл.29а ЗУБ). Жалбоподателката не се ползва от временна закрила, което изключва приложението на чл.58, ал.7 ЗУБ. Ето защо Съдът намира, че процедурата по проверка на допустимостта на последващата молба е надлежно проведена. Интервюиращият орган не е допуснал сочените в жалбата процесуални нарушения -

изяснил е заявените от кандидатката обстоятелства във връзка с индивидуалното ѝ положение и е взел предвид актуалната обща информация за държавата ѝ на произход.

Неоснователно е оплакването на оспорващата за нарушение на материалния закон. Според чл.4, ал.1 ЗУБ всеки чужденец може да поиска предоставяне на закрила в Република България в съответствие с разпоредбите на този закон. Нормата на ал.3 очертава кръга на търсената закрила, а именно тя се свързва със застрашаване неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение и/или убеждение или той е изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание.

В Директива 2004/83/ЕО от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаване и правното положение на гражданите на трети държави като бежанци или като лица, които по други причини, се нуждаят от закрила, разпоредбата на чл.4 пояснява как се оценяват фактите и обстоятелствата при преценка основателност на молбата на лицето, търсещо закрила. В този смисъл административният орган, компетентен да предостави закрила на лицето, следва на първо място да установи всички относими факти със страната по произход. След съвкупната преценка на събраните по делото писмени доказателства в административната преписка, проведеното интервю с жалбоподателката, справка за актуалната обстановка в К. д`И., Съдът намира, че ответникът е оценил молбата на жалбоподателката съобразно критериите на чл.4, т.3 от Директивата. В този смисъл административният орган е съобразил оценъчната си дейност, довела до мотивиране на постановения отказ за предоставяне на статут.

Безспорно ответникът е изследвал доводите на жалбоподателката за преследване, като е достигнал до правилен извод, че твърдяната заплаха към молителката не е свързана с нейната раса, религия, националност, принадлежност към социална група и др. За да постанови този резултат, интервюиращият орган е съобразил, че когато се преценява основателността на опасенията от преследване на един молител, не е от значение дали той действително притежава тази характеристика (чл.10, ал.2 от Директивата), щом според субекта на преследването той притежава тази характеристика.

Следва да се има предвид и че според разясненията, дадени в т.39 от Решение на СЕС по дело С-465/07, тежестта на доказване е за жалбоподателя, който твърди, че ще е засегнат живота му ако се върне в страната по произход. В този смисъл и като приема справката за достоверна и обективна относно актуалната ситуация в К. д`И., Съдът намира, че жалбоподателката не доказва да е засегната поради присъщи на личното ѝ положение елементи. За да се предостави хуманитарен статут на молителя, следва да е налице изключително висока степен на насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидирана закрила и според скалата на доказване по т.39 от същото решение. В този смисъл с оглед факта, че ситуацията в К. д`И. е изяснена от справката по делото, Съдът намира, че в страната на молителката насилието не е в такава степен, че ако се върне там, е много вероятно тя да бъде убита.

Тъй като жалбоподателката е гражданка на трета държава, то за правното ѝ положение е приложима общата политика в областта на убежището, развивана от ЕС, съгласно чл.78, § 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Разпоредбата на чл.18 от Хартата за основните права, която е част от правото на ЕС, също визира правото на убежище като основно право на човека. Текстът на тази

разпоредба се основава на чл.63 от Договора за ЕО, заменен с чл.78 ДФЕС, който налага на Съюза да спазва Женевската конвенция за статута на бежанците. Това правно положение е в съответствие с Протокола относно правото на убежище, приложен към Договорите. Приложим в случая ще бъде и чл.51 от Хартата, защото българският съд в случая прилага освен ЗУБ и Директива 2004/83/ЕО в текстовете посочени по-горе.

Съгласно националното право (чл.8 ЗУБ) статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване, поради своята раса, религия, националност, социална група, изразява политическо мнение или изповядва политическо убеждение които са основа на преследването, като е достатъчно органът осъществяващ преследването да смята, че е налице такава принадлежност. Цитираната норма от ЗУБ ясно очертава фактическите основания на закрилата и обосновано въз основа на доказателствата по делото следва да се приеме, че се налага изясняване на обстоятелствата за осъществяването ѝ.

Съдът намира, че отказът да се признае на жалбоподателката статут на бежанец е правилен, тъй като доказателствата не сочат на извод, че тя изпитва основателен страх от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение или убеждение. Това чужденката е заявила и в интервюто пред ДАБ. Анализът на изложената от нея бежанска история налага извода, че причините за напускане на страната ѝ на произход са изцяло битови и като такива стоят извън предметния обхват на ЗУБ. Чуждата гражданка е направила опит да се легитимира с чужд документ за самоличност, като е прикрила собствената си самоличност. Изложеното мотивира Съда да приеме, че не може да кредитира с доверие твърденията на лице, което сменя твърденията за своята самоличност. Тя е изтъкнала, че е отишла в Турция, за да разгледа страната и да проучи възможността да купува оттам стоки, които да продава в страната си. Наред с това чуждата гражданка чистосърдечно е споделила на интервюто, че целта ѝ е била да стигне до Франция и през България тя само преминава. Чужденката е изтъкнала желанието си да отиде в европейска страна, където майка ѝ има разрешение за пребиваване, за да се присъедини към нея. Правилно административният орган е окачествил жалбоподателката като икономически мигрант, изхождайки именно от особеностите на нейното поведение. Кандидатката за международна закрила се стреми да стигне до друга държава в ЕС с по-висок стандарт на живот, а умишленото заблуждаване на длъжностните лица от и поведението ѝ обосновано е прието за недобросъвестно и ответният орган правилно е заключил, че чужденката е склонна да представя невярна информация.

Споделените от жалбоподателката на интервюто обстоятелства за това, че е станала жертва на грабеж и впоследствие на изнасилване са криминални прояви, подлежащи на наказателно преследване, и не обуславят предоставяне на международна закрила на това основание. От справката за общественно-политическото положение в К. д`И., относно положението на жените, се установява, че конституцията на страната забранява дискриминацията, а равенството на жените за участие в политическия и обществения живот и в пазара на труда се насърчава. Приет е закон за брака, който включва правата на жената по време на брака, включително правото ѝ да живее отделно от съпруга в случай на опасност. Чуждата гражданка е разполагала със законово гарантирана възможност да се обърне за помощ от официалните власти при претърпяно насилие. Наказателният закон на К. д`И. предвижда адекватни наказания в

случаите на изнасилване. Наред с това молителката не е представила медицинската документация във връзка с извършената ѝ операция въпреки дадените ѝ указания от интервюиращия орган. Не ги представи и пред Съда, въпреки че е разполагала с технологично време за това. Независимо от така констатираното процесуално поведение на жалбоподателката, Съдът намира, че дори да ги беше представила, е трудно да се установи дали нейните твърдения кореспондират с причините, наложили хирургическата интервенция.

В обстоятелствената част на решението са цитирани факти и обстоятелства от бежанската история на жалбоподателката, които са анализирани, и въз основа на които административният орган е направил правилна преценка, че са неоснователни. Няма данни жалбоподателката да е потърсила в страната си защита във връзка с претърпяното насилие от неин бивш приятел. Освен това тя легално е напуснала К. д И. в посока Турция. Събраните в съдебното производство доказателства, при приложение на глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, сочат, че жалбоподателят е мигрант (лице, което по причини, различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967 г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде), а не лице, търсещо закрила поради обстоятелствата по чл.8, ал.1 ЗУБ.

Спрямо кандидата за закрила е проведена ускорена процедура в производството по общия ред на основание чл.68, ал.1, т.1, вр. чл.70, ал.1 ЗУБ, която възможност е уредена и в чл.31, § 8 и чл.32, § 2 от Директива 2013/32/ЕС - в случаите на неоснователна молба, в които се прилагат някои от обстоятелствата, изброени в чл.31, § 8, държавите-членки могат също така да приемат определена молба като очевидно неоснователна, когато тя е определена като такава в националното законодателство. В нормата на чл.31, § 2 процедурната директива въвежда изискване към държавите-членки да гарантират, че процедурата по разглеждане приключва възможно най-скоро, без да се засягат точността и пълнотата на разглеждането, като според чл.31, § 9 от Директива 2013/32/ЕС сроковете в ускорената процедура по § 8 следва да са разумни.

Административният орган е намерил основания по чл.13, ал.1, т.2 и т.2 ЗУБ за явна неоснователност на молбата за закрила, а именно кандидатът не посочва причини за основателни опасения от преследване, и не посочва никакви причини за основателни опасения от преследване. Те кореспондират с основанията по чл.31, § 8, б.„а“ от Директива 2013/32/ЕС - кандидатът, при подаване на своята молба и излагането на фактите, е повдигнал въпроси, които нямат отношение към разглеждането на това дали той отговаря на условията за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива 2011/95/ЕС, като е налице и основанийето и по б.„в“: кандидатът е заблудил органите, като е предоставил невярна информация или документи или е скрил информация или документи по отношение на своята самоличност и/или националност, които могат да имат отрицателно отражение за решението. Съдът отчита обстоятелството, че за разлика от регламентите, директивите нямат директно приложение. За последните е необходимо транспониране в националните законодателства на страните-членки, като това е обвързано със срок. Когато не е извършено транспониране, извършено е неправилно, лошо или непълно транспониране, е възможно директно прилагане на директивата. Тези хипотези не са налице в случая. Не са дадени от ЕК препоръки за лошо, неправилно или непълно транспониране на директивата.

Съдът приема, че не е нарушена нормата на чл.9 ЗУБ с непредоставяне и хуманитарен статут на жалбоподателя. Съгласно чл.9, ал.1 ЗУБ хуманитарен статут се предоставя, на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция; изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен

или международен въоръжен конфликт.

С посочено по-горе решение СЕС е дал тълкуване на разпоредбата на чл.15, ал.1, б."в" във вр.с чл.2, б."д" от Директива 2004/83/ЕО за установяването на минимални стандарти относно условията, на които трябва да отговарят гражданите на трети страни или лицата без гражданство, за да могат да кандидатстват за статут на бежанец, или на лицата, които по други причини имат нужда от международна закрила, и относно съдържанието на предоставената закрила, а именно: 1. съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи; 2. съществуването на такива заплахи може изключително да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

От справката за положението в К. д`И. е видно, че обстановката там не може да се дефинира като въоръжен международен или вътрешен конфликт, водещ до безогледно насилие, представляващо тежка заплаха срещу живота или личността на гражданите. Не е налице насилие, достигнало изключителна степен, нито въоръжен конфликт, по смисъла, заложен в международното право и правото на Европейския съюз.

Тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противостои, а реалната опасност от тежки посегателства може да се основава на събития, настъпили след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, или на дейност, извършена от него след отпътуването му, освен ако тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи закрила - чл.9, ал.2 и ал.3 ЗУБ. Такива обстоятелства в случая не се установяват. Цитираните разпоредби са приети с цел да съответстват на Директива 2004/83/ЕО. Следва да се посочи, че наличието на нестабилност и инциденти в страната по произход, при липсата на данни за лично засягане, не представлява самостоятелно основание за предоставяне на хуманитарен статут. В К. д`И. не е налице вътрешен или международен въоръжен конфликт и няма основания за прилагане на субсидиарна закрила.

Чуждата гражданка чистосърдечно е споделила на интервюто, че целта ѝ е била да стигне до Франция и през България тя само преминава. Правилно административният орган е окачествил жалбоподателката като икономически мигрант, изхождайки именно от особеностите на неговото поведение, на които Съдът се спря по-горе. Действията на кандидата за закрила по време на образуваната процедура по предоставяне на същата, който е напуснал пределите на България, за да стигне до друга държава в ЕС с по-висок стандарт на живот, както и умишленото заблуждаване на длъжностните лица, обосновано са приети за недобросъвестни и въз основа на тях ответният орган правилно е заключил, че чужденецът е склонен да представя невярна информация.

По делото не са ангажирани доказателства за съществена промяна по отношение на обстановката в И. спрямо анализирания в административно производство, за да се приеме, че са налице нови обстоятелства относно страната по произход. Общата ситуация на несигурност и насилие в определена държава сама по себе си не може да обуслови нарушение на чл.3 ЕКПЧ при експулсиране до територията ѝ. Възможно е интензивността на насилието да достигне праг, над който връщането на всяко лице в тази държава задължително да нарушава чл.3 ЕКПЧ. Това обаче касае само най-екстремните случаи на така генерализирано насилие, при които има действителна опасност от малтретиране вследствие единствено излагането на индивида на това насилие при завръщането му. В международните доклади не се сочи общата

ситуация в И. да е така сериозна, че да води до нарушение на чл.3 ЕКПЧ при депортиране до територията ѝ. В случая не се установяват данни, които по несъмнен начин да сочат, че от кумулация на индивидуални и общи рискови фактори по отношение на жалбоподателя ще се породи опасност от малтретиране на прага, на който чл.3 ЕКПЧ да трябва се задейства като забрана за връщане.

По изложените съображения Съдът намира, че оспореното решение е законосъобразно, без да са налице отменителните основания по чл.146, т.1 – 5 АПК във вр.с чл.91 ЗУБ. Жалбата е неоснователна и такава следва да се отхвърли.

Разноски по делото не се претендират от страните, поради което Съдът не дължи произнася по дължимостта им.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Б. С. М. Л., гражданка на К. д`И., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], срещу Решение № УП-ОК-40/23.12.2022 г., издадено от интервюиращ орган при Държавната агенция за бежанците, с което е отхвърлена като явно неоснователна молбата на оспорващата за предоставяне на международна закрила, подадена с вх.№ 105450-12197/29.11.2022 г.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: